

SEDANJE OBMEJNE UTRDBE HITLERJU NE ZADOŠČAJO

HITLER NE ZAUPA ANGLEŽEM, POSEBNO PA NE CHURCHILLU, ANTHONY EDENU IN COOPERJU

V svojem govoru je Hitler pozival Nemce k slogi. Boji se, da pridejo v Angliji njegovi nasprotniki na krmilo. — V sedmih mesecih mu je uspelo dovesti ddeset milijonov Nemcev v Veliko Nemčijo. — Hvaležen je božji previdnosti.

SAARBRUECKEN, Nemčija, 10. oktobra. — Medtem ko je Hitler v svojem govoru v Saarbrueckenu razglasil svoj načrt za povečanje utrd ob celi francoski meji, so se umikajoče se češke čete borile s sudetskimi Nemci ob Labi blizu Aussiga, ko je nemška armada prihajala v peto zono sudetskega ozemlja.

Stiri ure zatem, ko so Čehi predali policijsko oblast nemški armadi, sta bila dva Čeha obstreljena na mostu čez Labo, dva Sudeta pa sta bila ubita.

Hitler je rekel, da bo Siegfried črta podaljšana na eni strani do Saarbrueckena, na drugi pa do Aachena v razdalji 150 milj, ker, kot je rekel Hitler, "nas demokracije silijo, da smo na straži."

Hitler je rekel, da Angležem ne zaupa, zlasti pa ne Anthony Edenu, Duff Cooperju in Winston Churchill, in da je zato potrebno oborožiti in utrditi se tako, da nemške obrambne črte ne bo zlo-mila nobena sila sveta.

Hvalil pa je "iskreno ljubezen do miru" Neville Chamberlaina, Mussolinija in Daladiera, dodal pa je: "Toda v Angliji je mogoče, da pridejo do moči Eden, Duff Cooper in Churchill. Njihov cilj je zanetiti požar. To tudi sami priznavajo, vsled česar smo prisiljeni stati na straži."

Kot pravi Hitler, morajo biti izpolnjeni štirje pogoji, da bo mogla Nemčija svoje probleme doma in s svetom poravnati.

- Ti pogoji so:
1. Narodno edinstvo.
 2. Primerna oborožitev.
 3. Utrdbe, katerih ne more prebiti nobena sila sveta.
 4. Prijateljstvo s tujimi državami.

Z ozirom na zadnji pogoj je rekel Hitler, da je Mussolini edini pravi prijatelj Nemčije.

V svojem govoru je Hitler popisal, kako je v sedmih mesecih izvedel svojo obljubo, da bo pripeljal 10.000.000 Nemcev v Veliko Nemčijo.

"To je bilo mogoče doseči samo z našo lastno močjo," je rekel. "Vnanji svet ne razume naših problemov."

Nato pa se je Hitler obrnil na Anglijo z naslednjimi besedami:

"Želimo imeti mir z vsemi narodi in od nikogar ničesar ne prosimo. Posebno veliko važnost polagamo na dobre odnose z Anglijo, toda dobro bi bilo, ako bi angleški narod opustil nekatere navede, ki si jih je navzel v dobi versailleske pogodbe. Tam je nekako nadoblastno postopanje, ki ga mi ne moremo prenašati.

"Povpraševanje poslancev v angleškem parlamentu o usodi nekaterih nemških državljanov v Nemčiji ni dovoljeno. Prav nič nam ni mar za take stvari v Angliji."

Proti koncu svojega govora je Hitler obljubil, da bo v nekaj dneh mogel odpustiti več tisoč rezervistov, ki so bili v zadnjih kritičnih tednih poklicani pod zastave.

Svoj govor je zaključil z naslednjimi besedami: "Letos smo dosegli velikanske uspehe in zato smo hvaležni božji previdnosti, da smo prišli na pot svobode iz velike stiske. Bodimo zopet in zopet hvaležni, da smo mogli hoditi brez največjih žrtev našega naroda. Sedaj sem v vaši sredi že

"Lindbergh laže!" pravijo Rusi

POLJAKI SO PREHITELI NEMCE

Poljaki so naglo zasedli Bohumin, da se ga ne bi polastili Nemci. — Bohumin je bil uvrščen v plebiscitno zono.

VARŠAVA, Poljska, 10. okt. — Važno železniško križišče Bohumin (Oderberg) je poljska vojska zasedla večer ob 6 zjutraj in tri dni prej, kot pa je bilo določeno. Za naglo zasedenje mesta se je poljsko vrhovno poveljstvo sporazumelo s češkimi oblastmi, ko so Poljaki izvedeli, da hočejo Nemci mesto zasedeti kot peto zono.

Nemci so prišli že blizu Bohumina, od koder je železniška zveza v jugovzhodno Evropo in ki je bil v sporazumu v Godesbergu uvrščen v plebiscitno zono. Zato je poljska vlada Nemčijo prehitela in mesto zavela.

Sinoči je v Bohumin došel nemški oklopni vlak, toda je peljal dalje na Moravsko.

Vsled poročil iz Prage, da bo najbrže med Nemčijo in Češko prišlo do carinske zveze, je Varšava zelo vznemirjena. — Nemčija želi preko Čehoslovaške razširiti svoj vpliv na karpatsko Rutenijo, kar bi bilo za Poljsko velika škoda.

Vnanji minister Josip Beek je v nedeljo prišel v Tešen ter se je peljal nanovo imenovani Josip Beekovi ulici.

OKRUTNOST — POVOD ZA LOČITEV

WASHINGTON, D. C., 10. okt. — Joseph B. Poinexter, governor Havajskega otočja, je sporočil tajniku Ickesu, da je slabo ravnanje mož z ženami poglavitni povod ločitev zakona na Havaju. Lani je bilo na otočju vloženih 924 prošenj za ločitev zakona. Moški so se nad ženami pritožili le v 290 slučajih.

UREDNIK PRAŠKEGA LISTA SE JE ZASTRUL

PRAGA, Čehoslovaška, 10. okt. — Dr. Rudolf Thomas, urednik tukajšnjega nemškega časopisa, 'Prager Tageblatt', se je zastrul. Tudi njegova žena je vzela strup, in oba so našli zjutraj v postelji mrtva. Thomas, ki je Žid, je zapustil pismo, v katerem pravi: — Za nemško-govoreče ljudi ni več prostora v Čehoslovaški. "Tagblatt" je najbolj ugleden neodvisen nemški list na Čehoslovaškem.

drugič. Tedaj ste bili sami veseli. Danes pa so veseli vsi naši državljani po celi deželi. V tej uri ne moremo storiti drugega, kot da se združimo v priznanju naše vere v našo čudovito, zedinjeno Nemčijo Nemčija, Sieg, Heil!"

ZASTOPNIKI CIO BI SE BAJE RADI SESTALI Z AFL

Tako je namignil John Brophy izvršilni ravnatelj CIO na konvenciji newjerseyskih CIO unij. — 260 delegatov zastopa 100 unij.

Včeraj se je pojavil žarek upanja, da se bosta Lewisov odbor za industrialno organizacijo in Ameriška delavska federacija navzlic vsemu poskušala sporazumeti.

Tako je že vsaj včeraj namignil na konvenciji newjerseyskih CIO unij John Brophy.

Na konvenciji zastopa 260 delegatov nad 100 unij, ki imajo nad 175.000 članov.

V Newarku, N. J., kjer se konvencija vrši, je rekel včeraj Brophy: — Želel bi, da bi bilo več delavskih voditeljev takega mnenja kot ga ima Daniel J. Tobin, ki je na konvenciji Ameriške delavske federacije v Houstonu, Tex., predlagal in zagovarjal zvezo ter skupno delovanje vseh ameriških delavcev.

— Zaenkrat še ne vem, če se bo Delavska federacija zavzela za spravo. Če so delegatje pametni in razsodni, bodo priporočili premirje in mir. Če ne bodo tega storili, je znamenje, da so se izneverili najboljšim interesom ameriškega delavstva.

Newarška konvencija je pozvala predsednika Roosevelta, naj nadaljuje s svojimi napori za zблиžanje med CIO in AFL.

NEMIRI V PALESTINI

Anglija hoče v Palestini vpeljati mir. — V Palestino je poslala artilerijo in tanke.

LONDON, Anglija, 10. okt. — Angleška vlada je sklenila, da pošlje prihodnje dni v Palestino štiri bataljone infanterije — 4000 vojakov — baterijo artilerije in več oklopnih avtomobilov in tankov. S tem bo imela Anglija v Palestini 17 tisoč infanterije, dva polka kavalarije, eno baterijo artilerije in večje število oklopnih avtomobilov in tankov.

Ti polki bodo najbrže poslani iz Malte in Indije.

Anglija se je odločila, da za tre v Palestini vse nemire in upore.

Ko so Arabci 3. julija lanskega leta pričeli z vstajo in terorjem, tedaj je angleška vlada vkrenila vse, da pomiri

ČEHI SO TUDI MADŽARSKI DALI OZEMLJE

Danes koraka madžarska vojska v odstopljene kraje. — Češka je dovolila Slovakom in Rutenem avtonomijo.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 10. okt. — Čehoslovaška in madžarska delegacija se pogajata v Komaromu ob Donavi in je bilo dogovorjeno, da v 24 urah madžarska vojska zaseda madžarsko ozemlje na Čehoslovaškem.

Madžarska zahteva 200 kvadratnih milj čehoslovaškega ozemlja s 719.000 prebivalci.

Madžarska pa tudi želi — in v tem jo podpira Poljska, — zasedeti Rutenko, na skrajnem vzhodu Čehoslovaške, da bi imela skupno mejo s Poljsko in bi tako bila odrezana Poljska od ostale Evrope.

Po nekem poročilu iz Varšave boste Poljska in Madžarska s podporo Italije skupno zahtevali od Čehoslovaške, da izroči Madžarski Rutenijo, ki ima okoli 600.000 prebivalcev. V soboto pa so rutenski poslanci v čehoslovaškem parlamentu glasovali, da ostane Rutenija v čehoslovaški republiki.

Med češkimi in madžarskimi delegati, ki zborujejo v Komaromu, je prišlo do sporazuma, da se Čehi v 24 urah umaknejo z železniške postaje v Satoralauhelyju in v 26 urah mesto Ipolyasag.

Ko bodo češki vojaki odšli, bodo kraje takoj zasedli Madžari.

PRAGA, Čehoslovaška, 10. oktobra. — Ko nemška vojska zaseda peto zono na Čehoslovaškem, čehoslovaška vlada izdela načrt, da postavi dve vladi v okviru svojih meja.

V Bratislavi, kjer se družijo češka, nemška in madžarska meja, je ministrski predsednik slovaške avtonomne države župnik dr. Josip Tiso prevzel vlado in se nastanil v vladni palači.

Druga avtonomna država v Čehoslovaški bo podkarpatska Rusija (Rutenska), kateri je čehoslovaški ministrski predsednik in poslušajoči predsednik general Jan Sirovy obljubil iste pravice, kot Slovakom.

deželo, pa navzlic temu je bilo do sedaj v Palestini najmanj 1800 žrtev, med temi 800 mrtvih.

Zadnji teden so Arabci nadaljevali s svojim terorizmom in ubitih je bilo 5 oseb, 11 pa jih je bilo ranjenih.

Arabei v prvi vrsti z vsemi svojimi silami nasprotujejo angleški razdelitvi Palestine v židovski in arabsko državo. — Arabci posebno nasprotujejo naseljevanju Židov v Palestini.

"PRAVDA" PIŠE DA JE BIL PRIŠEL LINDBERGH SPIJONIRAT

MOSKVA, Sovjetska Rusija, 10. okt. — Včeraj je poletel znani ameriški letalec col. Charles A. Lindbergh iz Pariza v Berlin. Najslavnější ruski letalci so mu začeli ob tej priliki očitati, da je trosil laži o sovjetski zračni sili ter s tem vplival na angleškega ministrskega predsednika Chamberlaina, da se je vklonil Hitlerju ter mu izročil Čehoslovaško.

FARMER PRIORAL 90 TISOČAKOV

Bankovci so bili v kovinasti škafli. — Niti uradniki zvezne zakladnice niso bili obveščeni o podrobnostih skrivnostne najdbe.

BALTIMORE, O., 8. okt. — Nekaj farmer v Baltimore okraju je pri oranju ualetel na težko kovinsko škaflijo in ko jo je odprl, je dobil v nji debel zvitke bankovcev. Denar je moral že dolgo ležati v zemlji, kajti bankovci so sprijeti, da jih skoro ni mogoče prešteti.

Farmer je v spremstvu advokata odnesel denar v banko, ki je obvestila zvezne bančne oblasti.

Zaenkrat je še vsa zadeva tajna, kajti niti uradniki zvezne zakladnice v Washingtonu niso bili obveščeni o probnostih.

Bankovci so po deset, dvajset, petdeset in sto dolarjev ter jih je za približno \$90.000. Raje več nego manj.

Najbrž je bil pred leti izvršen kakšen premeten rop, in je ropar zakopal svoj zaklad, pa se ni mogel vrniti ponj.

POLOŽAJ NA KITAJSKEM

Ako se bodo Japonci približali Hankovu, tedaj se bodo Kitajci držali politike "požgane zemlje."

HANKOV, Kitajska, 10. oktobra. — V soglasju s svojo politiko "požgane zemlje" bodo Kitajci z dinamitom razstrelili in požgali vsa industrijska in druga važna poslopja v Hankovu, Vučangu in Hanjangu, ako pridejo Japonci tako blizu teh mest, da bi jih mogli obstreljevati. Politika "požgane zemlje" ima za cilj pustiti sovražniku ničesar, kar bi mu moglo koristiti. Za uničenje teh treh mest imajo Kitajci že pripravljene velike zaloge dinamita.

Iz tovarn v Hankovu so že večinoma odnesli vse stroje, v notranjost dežele. Sedaj odvažajo že tudi kovine.

General Čeng, ki vodi obrambo

Izjavo je objavilo komunistično glasilo "Pravda", ki imenuje Lindbergha nespametnega lažnjiveca in čestiteca nemških fašistov. Izjavo je podpisalo deset najbolj znanih ruskih letalcev in podpisal jo je tudi načelnik civilne aviacije Vasilj Molokov.

Lindbergh je baje v Londonu govoril, da so Nemci v pogledu letalstva dovolj močni, da lahko porazijo skupno zračno silo Francije, Angije, Sovjetske Rusije in Čehoslovaške. Njegov namen je bil pripraviti Chamberlaina, da je pomagal Hitlerju razkosati Čehoslovaško. Resnica pa je, da se ne more zračna sila nobene države primerjati z ruskim letalstvom. Rusija ima več in znatno boljših letal kot pa Nemčija in Japonska skupaj.

Nadalje očita sovjetsko časopisje Lindberghu, da je izrabil sovjetsko gostoljubnost napram Amerikancem in je priletel v Moskvo, ne da bi bil povabljen.

— Prvič je bil Lindbergh v Moskvi pred petimi leti, — piše Pravda. Ruski narod ga je tedaj nadvse pristrčno sprejel. Razkazali smo mu naše šole, gledališča in naše aerodrome. Nedavno je zopet došel sem, ne da bi ga kdo povabil. Udeležil se je proslave aviacijske dne in pri tisti priliki videl, kako je naše letalstvo napredovalo. Ni pa tega priznal, pač pa ravno nasprotno. Na banketu, ki ga je pozneje priredila lady Astor v Londonu, je izjavil, da je nemška zračna sila tako močna, da lahko porazi angleško, francosko, rusko in čehoslovaško. Na čem je temeljil to svojo izjavo, Alah ve.

— Toda to mu še ni bilo dovolj, — nadaljuje "Pravda". — Njegova druga laž presega prvo. Rekel je, da so mu, ko je bil v Moskvi, ponudili službo načelnika vse sovjetske civilne aviacije. Lindbergh v vlogi načelnika civilne aviacije! — Človek bi počil od smeha.

— Sovjetska aviacija ima večino svetovnih rekordov. Sovjetska unija ima stotine in tisoče perfektnejših pilotov, ki ne znajo samo letati, ampak so tudi dovršeni organizatorji in voditelji.

bo Hankova, pravi, da so Japonci od 12. junija, pa do 30. septembra na mrtvih, ranjenih, ujetnikih in vsled boleznih imeli 350.000 izgub; samo mrtvih in ranjenih jih je bilo 270.000.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sahn, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko	Za New York za celo leto ..	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto ..	\$7.50
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$4.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMSI NEDELJE IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

DOPISI brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar za naročnino naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se naz. tudi prejane bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

M. K.: PERSPEKTIVA ZA BODOČNOST EVROPE

Hitler in Mussolini ne bosta vedno živila. Prav malo kdaj v zgodovini se je pa zgodilo, da bi imel kak velik vladar velikega naslednika.

Tako moremo skoraj z gotovostjo pričakovati, da bosta vsak zase, Hitler in Mussolini, zapustila za seboj večje število namišljenih velikih mož, katerih vsak bo mislil, da je edino-le on sposoben voditi državo, kakor jo je vodil slavni prednik. Zato lahko računamo, da bo ostalo za njima prerokanje za prvenstvo.

Vsak teh mož si bo skušal najti čim več privrženec v narodu. Tako bo prišlo do notranjega razdvoja. Pri vsem tem bodo nastopili zatirani stanovni, proletarijat, ki bo do takrat že dovolj prebujen in vzgojen, saj vendar ves svet uči delavce, kaj je dobro in kaj slabo za nje. Menda bodo vendar mogli enkrat prevečati vse te nauke.

Kmetje se bodo naveličali vedno ratovati, trpeti, in pri vseh svojih pridelkih — stradati. Rekli bodo: Naj vrag vzame vso slavo brez avtomobila, brez električnih strojev, brez teatra, brez svobode.

Tudi vojaki bodo enkrat prišli do konca oboževanja narodne slave, za katero morajo biti vsak čas pripravljeni umirati.

"Kaj nam bo slava, ko nas ne bo, ko je ne bomo mogli uživati," bodo rekli.

Vidite, tako bo prišlo res enkrat do revolucije. Saj je že čas za njo; če pa še ni, bo pa prišel.

Takrat bo vsak lahko govoril v svojem jeziku, pisal in bral. Po tistih dogodkih bo ostala še samo policija, da kroti posamezne nasilnike. Takrat bodo ljudje lahko mirno delali, vojne se bodo odigravale še samo z besedami in dokazi.

Vidite, do takrat pa Slovani še ne bomo izginili, dasi takrat noben narod ne bo več toliko držal do svoje narodnosti, kolikor do prosvete in blagostanja.

Bratje, ne obupavati! Navsezadnje, če dobro premislimo, narodnosti ne moremo ne jesti ne piti, in tudi oblačiti se ne moremo v jo.

Tega pa tudi Nemci in Lahi ne morejo.

Kot Slovani smo le toliko vredni kolikor kot ljudje. Za Nemce in Lahe velja isto pravilo. Dokler bomo ljudje, do tlej nas ne bo konec kot Slovanov, čeprav bomo, kakor, n. pr. naši otroci v Ameriki govorili v drugem jeziku.

Prihaja nova doba, doba človečanstva, vesoljnega človečanstva, ki bo merilo vsem narodom po pravici.

Takrat se bo svet zgražal nad Hitlerjem in Mussolini-jem, nad nasiljem, nič manj pa ne nad francosko-angleško izdajo.

ZENSKA RODILA TRI DNI PO OPERACIJI

TAYLORVILLE, Ill., 7. okt. — eno Josepha Stricklanda so v nedeljo operirali na slepem črevesu. Včeraj je rodila normalnega in zdravega otroka. Po mnenju zdravnikov so taki slučaji zelo redki.

GEORGE C. APOSTLE, Inc.
UNDERTAKERS
EDINI JUGOSLOVANSKI POGRBNIK V NEW YORKU IN OKOLICI
ANTHONY SVET, (Unlicensed)
V slučaju smrti se obrnite na naš pogrebni zavod in Mr. Anthony Svet bo prišel k vam in vam dal navodila in cene v vaše popolno zadovoljstvo.
NEW YORK, N. Y. 455 W. 43 St. Circle 6-7393
BROOKLYN, N. Y. 219 Atlantic Ave. Circle 4-9621

OGREBUJTE V "GLAS NARODA"

Češkoslovaška trgovina

Z novim položajem je nastal za Češkoslovaško tudi težavni problem zunanje trgovine. Zunanja trgovina Češkoslovaške je izredno važen faktor za to državo, ker prinaša velike koristi češkoslovaškemu narodnemu gospodarstvu. Pomisliti je treba, da je češki izvoz predvsem industrijski izvoz in da živi od predelave surovin v industrijske izdelke velik del češkega prebivalstva. Od vsega prebivalstva Češkoslovaške je bilo zaposlenih, oz. je živel od industrije in rudarstva, 2,618.000 oseb ali 37.4 odstotkov vsega prebivalstva, ki zasluži. Istočasno je živel od kmetijstva in gozdarstva ter ribolova 2,683,000 oseb ali 38.3 odst. vsega prebivalstva, ki je zaslužio. To pomeni, da je živel od industrije ravno toliko prebivalstva kot od kmetijstva. Vsi ti podatki se nanašajo na ljudsko štetje iz leta 1930, dočim je še ljudsko štetje iz leta 1921. pokazalo znatno večje število prebivalstva zaposlenega v kmetijstvu kot v industriji. Iz tega lahko vidimo, da je industrializacija v češkoslovaški republiki po vojni še napredovala. Omenjamo še mimo grede, da je v še večji meri naraslo ono prebivalstvo, ki se preživlja od prometa in trgovine ter gostinstva. Teh je bilo leta 1921. — 602,000, leta 1930. pa že 849,000 oseb. Te številke nam potrjujejo, kako narašča z industrializacijo tudi odstotek prebivalstva, ki se preživlja s prevozom in razdelitvijo dobrin.

Kako zelo je bila važna na Češkoslovaško zunanja trgovina, se vidi tudi iz dejstva, da je znašal delež Češkoslovaške v svetovni trgovini leta 1937 1.53 odst., dočim je imel Češkoslovaška komaj 0.75 odst. vsega prebivalstva na svetu. Delež Češkoslovaške je bil znatno večji kot delež prebivalstva, kar kaže na veliko prepletenost Češkoslovaške s svetovnim gospodarstvom, kar je bilo v večji meri kot pri kmetijskih državah.

Veliko odvisnost Češkoslovaške od uvoza surovin in izvoza industrijskih izdelkov nam kažejo naslednje številke o najvažnejših predmetih uvoza in izvoza po podatkih za leto 1936., ki so nam trenutno na razpolago.

V odstotkih vrednosti so tvorili češki uvoz tile predmeti: surov bombaž 9.7 odstotkov; razna živila in hranila 6.0, razne kovine 5.8, kemikalije in barve 5.4 odst.,

železo in izdelki iz železa 4.3 odst., surove kože 4.2 odst., stroji in aparati 3.4 odst., živina 3 odst., lan, konoplja in juta 3 odst.

V izvozu pa so bili naslednji predmeti najvažnejši (v odstotkih vsega češkoslovaškega izvoza), — železo in jeklo ter razni izdelki 10.3, usnje 5.7, stroji in vozila 5.0, bombažne tkanine in predivo 6.8, volneno predivo in tkanine 6.7. Med drugimi važnimi češkimi proizvodi 2.5 odst., svileni izdelki 4.2 odst., konfekcija 3.0, steklo in razni izdelki iz stekla 7.5 odst. itd.

Vse to nam kaže, da glede prehrane Češkoslovaška ni bila baš na slabem, ker je bilo tudi kmetijstvo zelo na visoki stopnji, in da je morala Češkoslovaška še največ uvažati živine in sadja, dočim je v drugih predmetih prehrana bila zelo samostojna in je imela za nekatere posebne kmetijske izdelke kot n. pr. hmelj in slad prav veliko produkcijo, ki jo je lahko prodajala v inozemstvo po kritju domačih potreb.

S KOM JE ČEŠKOSLOVAŠKA NAJVEČ TRGOVALA

Po podatkih za vse leto 1937. je prihajal uvoz v Češkoslovaško največ iz naslednjih držav: Nemčije 1,701 milij kron, severnoameriške Zedinjene države (bombaž) 961, Anglija 701, Francija 576, Romunija 532, britska Indija (bombaž in kože) 471, Avstrija 456, Švedska 418, Holandija 412, Jugoslavija 410, Švica 359, Belgija 315, Poljska 277, Italija 249, Argentina 231, Egipt (bombaž) 223, Rusija 125 milij. čeških kron. (Češkoslovaška krona velja v ameriškem denarju tri in pol centa.)

Izvažala pa je največ v naslednje države:

Nemčija 1,645 milij, severnoameriške Zedinjene države 1,112, Francija 1,034, Avstrija 878, Romunija 654, Jugoslavija 596, Holandija 500, Francija 457, Švica 457, Italija 353, Belgija 254, Argentina 187, Švedska 162, britska Indija 162, Egipt 117 in Rusija 94. (Številke so v milijon češkosl. kron.)

Skupno je znašal češki uvoz leta 1937 10,966 (1936—7.915) milij. kron, izvoz pa 11,982 (1936—8,036) milij. kron, tako da je bila zunanje trgovina za 1,015 (1936—121) milij. kron aktivna.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.70	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 19.05	Lir 300
\$ 11.00	Din. 500	\$ 27.00	Lir 500
\$ 22.00	Din. 1000	\$ 54.00	Lir 1000
\$ 44.00	Din. 2000	\$ 108.00	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLU

Na izplačilo velja iznos kot zgoraj navedeno, češda v danem ali dveh dnevih prejeto do polne poruke.

Na izplačilo v ameriških dolarjih

Na izplačilo \$ 1.— iznositi poslati		\$ 6.75
\$ 10.—		\$ 67.50
\$ 20.—		\$ 135.00
\$ 30.—		\$ 202.50
\$ 40.—		\$ 270.00
\$ 50.—		\$ 337.50
\$ 60.—		\$ 405.00
\$ 70.—		\$ 472.50
\$ 80.—		\$ 540.00
\$ 90.—		\$ 607.50

Prejemnik dobi v istem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO OBLISKU LITEN ZA PRISTOJNO SI—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Jugoslavije

Eleganten vlomilski par so aretirali v Sarajevu.

Zadnje mesece je bilo v Sarajevu in v nekaterih drugih mestih izvršenih več vlovov.

Pred nekaj dnevi je prišla v sarajevsko zastavljanično elegantna mlada dama in je zastavljanični prstan, vreden 30.000 din. Tako, so ji izplačali 5500 din, naslednji dan je prišla še po 3500 din. Prišel pa je v zastavljanično tudi neki elegantni gospod. Želel je, da mu pokažejo zastavljeni prstan, katerega da je pripravil odkupiti. Upravitelj zastavljanične je nato prijavil zadevo policiji, ki je ugotovila, da je prstan last nekega sarajevskega trgovca, pri katerem je bilo pred mesecem vlomljeno. Ko je elegantna dama vnovič prišla v zastavljanično po nekaj denarja, je bila aretirana in kmalu nato so prijeli tudi neznanega elegana. Ona je izjavila, da se imenuje Gospava Matić a tovariš da je njen mož Drago Matić. Na policiji je tožila o bolečinah v želodcu in je prosila, da jo pustijo. Policisti so jo pustili, nenadno pa so jo presenetili in videli, kako je skušala skriti dragoceno zlato zapetnico in zlat prstan. Ko so ji preiskali stanovanje, no našli mnogo nakradenih dragocenosti, pa tudi radijski aparat in potvorjeno šolsko izpisevalko. Drago Matić je priznal nekatere vlome in tatvine, Gospava pa se izgovarja, da je to in ono dragoceno dobila od svojih prijateljev. Sodi jo, da je bila na delu široko organizirana vlomilška družba.

Mestece, ki spada v tri občine.

Bačka Polanka je mestece z 20.000 prebivalci. Razdeljena pa je na tri občine: na Bačko, Staro in Novo Polanko. Meje teh treh občin teko tu in tam po kredi ulice, da se je težko orientirati, katera ulica pripada tej ali oni občini. Kakor kaže, je bila ta razdelitev posledica gospodarskih interesov posameznih občin. Kakorkoli prebivalci vseh treh občin se dobro razumejo in sodelujejo pri vseh manifestacijah, svojega kraja.

Vojvodinski čebelarji so imeli letos slabo letino.

Lipa in akacija, ki nudita glavno hrano čebelarjem, sta letos slabo cveteli, da čebele niso nabrale niti za prezimljenje dovolj medu. Vojvodinski čebelarji so se zbrali v Novem Vrbasu in sklenili, da bodo skupno nakupili sladkor, ki se ga nadejajo dobiti po znižani ceni.

Avtomobil s pijanimi potniki se je razbil.

Blizu vasi Binješeva na cesti iz Sarajeva v Mostar, se je primerila huda nesreča. Šofer Mehmed Alender iz Ljubuškega je kupil v Sarajevu avtomobil znamke Chevrolet. Povaljil je s seboj šest prijateljev. V Sarajevu so se nakresali vina, nato pa zdirjali proti Ljubuški. Blizu Binješeva je Alender izgubil oblast nad volanom in avtomobil je v silni brzini treščil ob brzopjavni drog in ga prelemlil. Nato se je avtomobil nekajkrat prevrnil. En sam potnik je ostal nepoškodovan in je poklical vaščane, ki so izlekli ranjence izpod ruševin avtomobila, nato pa so se ranjenci lahko odpeljali v bolnišnico. Šofer Alender je še najmanj ranjen. Ko so ga oorožniki začeli zasliševati, je bil tako pijan, da ni mogel povedati svojega imena.

Naval kmetov na cementno tovarno pri Splitu.

Spor med občino Sućurcem in tovarno cementa "Dalmacija" se vodi že nekaj let. In sicer zahteva občina, da mora tovarna odpustiti delavce in uradnike, ki ne spadajo v občino Kaštel Sućurac. Tovarna je deloma sprejela zahtevo občine, toda kmetje s tem niso bili zadovoljni, in so zasedli tovarno, da bi prisilili direkcijo h kapitulaciji. Nekaj delavcev je tovarna odpustila, ostalo pa jih je še vedno okrog 150, ki so doma iz Dalmatinske Zagore. Zaradi tega so kmetje v dveh velikih kolonah prikorakali v tovarno, da bi prisilili delavce k odhodu. Nastal je velik metež, in so bili ranjeni trije delavci. Oblastva so napravila red in zdaj se nadaljuje pogajanja med občino in tovarno.

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 50,000

PREMOŽENJE: \$7,500,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Peter Zgaga

V bogati hiši so imeli družben večer. Nenadno je je knil sredi splošne zabave prestrašni vzriek neke dame: — Moja biserna ogrlica je izginila!

Nastalo je velika razburjenje, dokler ni gostitelj končno izjavil:

— Verjeti hočemo, da gre za slabo šalo in da damo povzročitelju te slabe šale priliko, da stvar popravi, bomo ugasnili luč. V tem položju potem ogrlico lahko na srebrni krožnik tu na mizi!

Luč so ugasnili in ob splošni napetosti so jo čez malo časa spet prižgali.

Novo razburjenje. Srebrni krožnik je bil tudi izginil.

Vsakovrstne komplimente so mi že delali prijatelji in sovražniki, takega pa še ne, kot mi ga je nedavno pisмено sporočil dragi rojak.

— Oprostite, da sem se nekoliko zakasnil z naročnino, — je pisal. — Toda prebrskal sem vse kote, da sem spravil skupaj tri dolarje za pol leta, katere vam priloženo pošiljam. Brez vašega lista ne morem biti, posebno pa brez Zgaga ne. Brez žene bi bil lahko, brez Petra Zgaga pa nikakor ne.

Rojaka ne poznam osebno. Toda zdi se mi, da mora biti že dolgo oženjen in da mu v zakonu ni z rožicami postlano. To je najbrže zapisal v hipni jezi ali razburjenju, sicer pa gotovo ne misli tako.

Žena je namreč božji dar. Najbolj zanimivo je pa to, ker je vsaka prepričana, da je res božji dar.

Ja, saj pravim, to je današnja mladina.
— Koliko otrok pa imaš? — so vprašali skrbnega očeta.
— Tri hčere, — je odvrnil.
— Najmlajša je stara sedemnajst let, najstarejša pa enindvajset let.
— Ali so doma?
— Ah, kaj še. Saj vendar še niso poročene.

Na Dunaju je kardinal Innitzer, ki je po rodu sudetski Nemec. Dokler sta vladala Avstriji že vsaj navidezna katoliška Dolfuss in Schuschnigg jima je ustrezal, kolikor jima je mogel, ter seveda v zameno tudi zahteval gotove usluge, ki jih je nedvomno dobil.
Ko je pa začel Hitler rogoviliti in si prilasčati Avstrijo, je bil Innitzer ves Hitlerjev ter za priklopitev Avstrije Nemčiji.

Hitlerju je poteza uspela. Zavzel je Avstrijo, in Innitzer je bil prvi, ki je ukazal po cerkvah brati maše za "osvoboditelja". Tako je nekam lezel bivšemu nemškemu kaprodu, da ga je poklical papež v Rim in ga pošten oštel.

Videl sem fotografije, posnete ob času avstrijskih "volitev", ko naj bi narod odobril okupacijo ali ne.

Narod jo je odobril z 99 odstotno večino, kajti človek bo pač rekel "ja", če mu eden tišči revolver na prsa, drugi mu pa v hrbet pritiska bajonet.

Innitzer se je pri volitvah najbolj postavil. Tako glasno je rekel "ja", da so verni avstrijski katoliki smatrali za svojo dolžnost slediti njegove-mu vzgledu.

Zdaj se mu je vrnilo milo za drago.

V soboto so se zbrali pred cerkvijo sv. Štefana na Dunaju podivjani načiji in kričali: — Proč z Innitzerjem! V koncentracijsko taborišče z njim! Malo je manjkalo, da ga niso linčali.

Kratka Dnevna Zgodba

M. ZANE-NORCOTT:

SLON NI POZABLJIV

Ko sem pred dnevi zavijal svoje kolo v star časopisni papir, sem slučajno opazil "poslano iz občinstva" pod naslovom "Slon nikoli ne pozabi." Prečital sem in ostrmel. Presodite sami:

"Spoštovano uredništvo! L. 1814 je prispel v Tanbury Wells potujoči cirkus. En cirkuski slon je po prihodu obolen. Do mlači lekarnar ga je pregledal in mu predpisal zdravilo, ki se je tako dobro obneslo, da je bil čez nekaj dni dobrodošni debelokožec zopet zdrav ko riba. Čez tri leta je prišel potujoči cirkus zopet v Tanbury Wells. Ko se je pomikal sprevod eksotičnih službenecv in živali po glavni ulici, je en slon nenadoma zvil naravnost proti lekarnarju, stoječemu pred lekarno. Prišedši do svojega dobrotnika, je slon pokleknil na kolena in nežno objel s hobotom moža, ki mu je bil pred tremi leti rešil življenje.

"Sprejmite izraze mojega globokega spoštovanja. John Pettigrew."

Priznati moram, da se živ svoj dan nisem slišal v tako kratkem poročilu toliko neresnic. Najprej: to se ni zgodilo leta 1814, temveč 1847 in sicer v Hastingsu ne pa v Tanbury Wellsu. In obolen tam ni slon, temveč severni jelen. Ubogi jelen ni ozdravel, temveč poginil, kar ni čudna, kajti lekarnar, ki se o njem v dopisu govori, je bil zelo naglušen in je razumel, da gre za planinskega orla, pa mu je poslal zdravilo za prehlajene roparice.

Ne popravljam vseh teh nečistoč zlonameno ali pa morda zato, da bi se pobahal s svojim znanjem. Hočem samo pokazati, kolika nesmisel je trditi o slonih, da so to živali, ki nikoli ničesar ne pozabijo, kajti v resnici ti debelokožci sploh nimajo spomina, kar vam potrdi vsak, kdor je imel slona in mu je dal v hobot dežnik ali novine, da jih je nosil. Lahko ste prepričani, da bo slon čez četr ure izpuštil predmet, ki ste mu ga zaupali in če ga pošljete nazaj, da bi pobral dežnik ali novine, vam gotovo prinese deblo drevesa ali obelisk, če že ne banalnega kandelabra ulične svetilke.

Meni samemu je iz lastne izkušnje znano žalostno pomanjkanje spomina teh nerodnih sesalecev. V mislih imam slona, ki mu je bilo ime Ciril in ki je nekdo sprembiljal mojega strica v njegovo veliko žalost na poštince.

Ko je šel moj stric nekega dne s svojim slonom po ulici,

je slučajno srečal svojega starega znanca polkovnika Pringleja. Gospoda sta malo potapajoci slon ni glavica bučke in človek ga ne more kar tako prezreti.

Ko se je polkovnik ozrl in opazil svojega spremljevalca, je zaklical "marš, marš," ter poskusil zapoditi ga z dežnikom, pa ni šlo. Tedaj je zaklical za svojim stricem, ki je prožnih korakov naglo odhajal.

"Halo, halo! Vaš slon gre za menoj in ne da se odganati!" Moj stric je bil pa vesel, da se je tako lahko odkrižal tega debelokožca in je odgovoril:

"Saj to vendar ni moj slon, dragi Pringle."

"Dobro, čigav pa je potem takem?"

Stric je znova zatajil Cirila, a polkovnik je zakričal nervozno:

"Pa mi vendar ne boste dopovedovali, da bi vas spremljala s prostim očesom vidna žival, ne da bi vedeli, čigava je."

"Vaš argument stoji na šibkih nogah, dragi polkovnik," je dejal stric. "Mar ni šel ta slon za vami, ne da bi vedeli, čigav je?"

"To je pa že preneumno!" se je razjezil Pringle, ki ni bil vajen hoditi na izprehod s slonom. "Tega nestvara se morava na vsak način odkrižati."

"Z največjim veseljem," je odgovoril stric "toda kako?" "Kaj ko bi se skrila za tistole kolibo?" je menil polkovnik in pokazal na kolibo ob cesti.

"To je imenitna misel, toda počakati morava, da se obrne slon na drugo stran."

In ko je zaželeni trenutek napočil, so ljudje videli, kako sta jo uovrla dva priletna gospoda po prstih za kolibo, kakor dve balerini.

Ko se je slon obrnil, sploh ni bil presenečen, da sta stric in polkovnik izginila. Meni nič tebi nič jo je ubral za neznanecem, gredočim po isti poti.

Čez dva dni, ko se je moj stric zopet imprehajal v bližini tiste kolibe, je srečal tujca, za katerim jo je bil takrat slon ubral.

"Oprostite gospod," je dejal stric, "če se ne motim, sem vas videl oni dan s slonom, ki vam je sledil. Kaj se je zgodilo s tem slonom?"

"Pomislite," je odgovoril neznanec, "ta neumna žival me je smatrala za svojega go-

spodarja in kakor pes je šla za menoj, tja do mesta. Da bi dobrodrušnega slona ne užalil, sem ravnal kakor da sem res njegov gospodar in prodal sem ga za sto funtov sterlingov potujočemu cirkusu."

Kadarkoli moj stric pripoveduje to zgodbo, ne pozabi pripomniti, da bi rad imel tako slab spomin, kakor slon. Če bi bilo tako, bi bil že davno pozabil tistih sto funtov, ki jih je neznanec igraje zaslužil na mojem slonu.

Blaznež dečku odsekalo roko.

V zagrebški okolici se je zgodilo krvavo in razburljivo dejanje, katero je zakrivil blazni človek. Kmet Miro Črnčević se je s svojim 12-letnim sinom Franjom in gozdnim čuvajem Črnčevićem vračal domov v vas Sopnica blizu Sesvetih. Črnčević je s sinom pasel krave, obenem pa je pregledaval, kako uspeva koruza. Med potjo domov grede so vsi trije sedli ob poti na kamen, da bi se odpohili. Naenkrat so iz bližnjega vinograda zaslišali čuden in močne krike. Kmet Črnčević se je prestrašil, ker ni vedel, kaj je to. Logar pa ga je pomiril, češ, da tako kriči čuden mlad človek, ki pa drugače ni nevaren.

Medtem pa je iz vinograda prihitel mladenič, ki je kričal, in planil proti tem trem, ki so sedeli na poti. V njegovih roki se je zasvetil samokres: "Vse tri vas bom postrelil. Mora tako biti!" Kmet in logar sta naglo pobegnili in ušla. Blaznež pa je dohitel 12-letnega fantiča, ga vrgel po tleh in ga začel s nožem zbadati. Zadal mu je 14 hudih in 70 manjših ran po vsem životu. Dečko je klical na pomoč, pa je bilo vse zaman, ker je blaznež z naglo kretnjo odsekalo dečku roko v zapestju, jo potisnil sebi v usta in pobegnil. Medtem so sicer prišli ljudje na pomoč, ki jih je bil sklical oče, vendar so mogli odnesti le hudo ranjenega dečka.

Blaznež pa se je skrival vso noč v vinogradu, drugo jutro pa so ga zasačili orožniki. Blaznež je star 27 let in se piše Ivan Vranič. Doma je iz vasi Sopi pri Dugem selu. Fant je bil božjasten, vendar nikdar še ni pokazal, da bi bil blazen in nevaren. Popoldne so ga pripeljali v zagrebško bolnišnico na opazovalni oddelek. Tukaj je izjavil: "Moral sem ga bosti z nožem, ker so tako zahtevali višje sile!" Zdravniki so ugotovili, da je storilec res blazen in da ni odgovoren za svoje dejanje.

Ranjenega Franja Črnčevića pa so prepeljali z reševalnim avtomobilom na kirurški oddelek zagrebške klinike, kjer so mu dali prvo pomoč in tudi ugotovili njegove hude rane. Kljub temu, da je bil hudo ranjen, je bil dečko ves čas pri polni zavesti in je policijskemu organu natančno popisal, kako se mu je godilo.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Živi palčki

Iz Londona poročajo: Če piše kak časopis o tem, da so se tam pojavili živi palčki, je kaj čudno slišati. Če se pa to zgodi na Irskem, tedaj ni to prav nič posebnega. Zakaj, med Irce jih je mnogo, ki verjamejo, da živijo v njih deželi "majhni, dobri ljudje", ki se časih človeku prikažejo. Dublinski list "Irish Press" pripoveduje, da je iskanje palčkov nenadoma postala priljubljena zabava v West Limericku. Zvečer se zberejo množice ljudi na križpotjih v pričakovanju, da zagledajo zastopnike malega ljudstva. Baje so dečki in moški podili palčke, "ki so urno kot hrti skakali preko jarkov." Stari ljudje pravijo, da je to slabo znamenje, ko se palčki ne pojavijo samo v temi, marveč tudi pri belem dnevu, in dekleta se bojijo, da bi po sončnem zahodu še šle iz hiše. "Irish Press" poroča o posebnem dogodku: "Solar John Keely je v torek videl palčka. Planil je proč, da bi to drugim povedal. Ti so mu rekli, naj malega gošta kaj vpraša. In palček je povedal, da je doma v hribih, a da solarčka nič ne briga, kaj zdaj počenja. Drug dan sta se podnevi prikazala dva palčka na križpotju med Ballingaryjem in Kilfinneyjem z vrvo za skakanje. Robert in John Mulligan in drugi so ju videli. Palčki sta pustila, da se jima je približal Keely, in prvi palček je Keelyju celo dovolil, da ga je prijel za roko in šel malo z njim. Ko sta pa palčka opazila, da so drugi ljudje skriti za grmovjem in ju opazujejo, sta se prestrašila in sta tako urno zbežala kot veter."

Poročevalen dublinskega lista so še povedali da so palčki približno 60 cm veliki, da imajo trde, kosmate obraze, a da so brez uhljev. Obleženi so v rdečo obleko in imajo kratke

hlače. En palček je imel tudi tako udaril po glavi, da se je starček onesvestil. Onesvečenega ga je nato vlekli od steze čez mlake v grmovje in ga še tam s kamnom parkrat udaril po glavi. Starčku je najbrž počila lobanja, okoli očes pa ima močne krvave podplutbe.

Kdo je zločinec? Pastirji, ki so tam okoli pasli, so zagledali v grmovju nekaj krvavega. Mislili so, da je kaka okrvavljena zver, zato so šli pogledat. Tu se jim nudi grozen prizor. V tistem hipu so pa tudi vedeli, da se je skozi grmovje plazil gologlav moški, oblečen v rjavo obleko, ki je skočil na kolo, katero je imel skrito v grmovju in se odpeljal proti Mežici.

Očividno je pokojni veljal za premožnega, vendar danes ni imel v listnici prav nobenega denarja, če mu ga ni zločinec oropal. Pokojnik je še prejšnji dan mislil prodati nekemu posestniku par volov. Najbrž od Torčeve žage, ga je tam zločinec računal, da je Koroš zločinec, ki si je bil poprej v-

Iz Prevalja poročajo 25. sept.

Danes se je od jutranje sv. maše vračal okoli 9. proti domu 73-letni preužitkar Koroš Peter. Ko je prišel v gozd ne daleč od Torčeve žage, ga je tam zločinec, ki si je bil poprej v-

73 LETNI STARČEK OROPAN

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojinje. — Golida.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata.

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. — Moč in pravica. — V vojni krajini. — Prava med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenska. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdis. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradeč. — Pona-rejeni bankovci.

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Stefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klépa postava župnika Stefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše navelistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam ponustverja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegal v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Roman so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti boga od kani, je potreben, da je poslen v vseh stvarih. Videl smo dolgoletno stanojo Vasa namrečno dati majhno pojavnost in tudi vse potrebne predmete, da je potovanje udobno in hitro. Če se ne upne obrniti na nas za vse pojavnosti.

Mi predstavljamo vam, bodisi prekipe za povratna dovoljenja, potni listi, vstopni in izstopni listi, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo strošek.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, kar potrebno dobi iz Washingtona povratna dovoljenja. RE-ENTRY PERMIT, trije najmanj za štoto.

Prihite torej takoj na brezplačno navodila in usmeritve Vasa, da boste potni listi udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

70

"Ne, Elena, ne grem rajše na izprehod, toda stric zahteva, da grem vsak dan na prosto. Drugače ga ne bi pustila samega; neizmerno mi je hudo, ker je tako bolan."

"Neumnost; saj papa ni tako bolan, samo malo premalo se pregiblje. Vsled tega postane trd in okoren," pravi Elena brezsrčno.

"Motiš se, Elena, tvoj oče je bolj bolan, kot pa ve z materjo mislite."

"Potem pa bi poklical zdravnika. Ne pokliče ga samo zato, ker ve, da zdravnik na njem ničesar ne najde."

"Ne, zdravnika ne pokliče samo zato, ker ve, da mu ne more več pomagati in ker si hoče prihraniti denar, da mu ga vama ni treba odtegniti."

"O, Dio mfo! Kako se odevaš s svetniškim sijajem usmiljenja! Ali misliš, da te ta sijaj dela lepo?"

"Ne odavam se z občutki ali lastnostmi, katerih nimam. Toda za celi svet ne bi tako brezsrčno govorila o svojem očetu, kot govoriš ti," pravi Dagmar ter ježno pogleda Eleno.

Elena od jeze zardi.

"Ne bodi nesramna, Dagmar!"

"Nisem nesramna. Ker pa sve enkrat sami, ti hočem povedati, da tvojega ubogega očeta zelo boli, da si proti njemu brez vsake ljubezni."

Elena se razburja.

"Kako se drzneš z menoj tako govoriti!"

Dagmar pa mirno gleda v njen jezni, ošabni obraz.

"To sem ti povedala samo nekoliko zaradi tvojega očeta, pa tudi zaradi tebe. Celo svoje življenje bi se morala mučiti z občutki, ako bo oče umrl za to boleznijo, ker mu ves čas njegove bolezni nisi izkazala niti najmanjše ljubezni."

"V moje zadeve se nimaš prav nič mešati; si prav nesramna babnica."

"Ti si pa brez srea," ji pravi Dagmar mirno, pa trdo. Da jo je Elena sovražno in surovo srečala, za to se ni mnogo zmenila, da pa se je proti očetu tako brezsrčno obnašala, jo je pa še dolgo žalilo. V navzočnosti tete Katarine se ji ni upala tega povedati. Sedaj pa si je to dovolila, v upanju, da si bo Elena pogledala v sree in bo očetu napravila kaj dobrega.

Toda v tem se je Dagmar zelo motila. Signora Katarina in njena hči se niste zmenili za bolezen moža in očeta, ker jima je bilo tako ugodnejše. In Elena se brezmejno raztogoti, kot njena mati, in prične Dagmar zmerjati.

"Kaj pa se drzneš? Ne pozabi, koga imaš pred seboj! Jaz sem hči markize Consistelli!"

"Ne," pravi Dagmar mirno, "ti si hči signora in signore Strasser."

Tedaj pa Eleno mine obvladovanje. V svoji jezi pozabi na vsako pravičnost in kriči na Dagmar:

"Kaj si pa ti? Bastard, v sramoti rojeno bitje! Tvoj oče, s katerim se vedno tako postavljaš, ni tvoj oče, zavrgel te je, ker te ni mogel več trpeti pred svojimi očmi. Ko je tvoja zlata mati pobegnila z muzikantom, je vse to prišlo na dan in oče te je zavrgel. Ker pa je bil preplemenit, da bi te naglo pogljal na cesto, te je tukaj — sem pregnal. In v svoji plenitosti te je celo postavil za dedinjo svojega premoženja, ker pred postavo še vedno veljaš za njegovo hčer. Mi, samo mi smo pravi dediči, mogli bi te pripraviti ob tvojo dedščino in bi to tudi storili, ko bi papa v svoji brezmejni dobrobrčnosti ne držal svojih rok nad teboj. In ker nam boš vzela našo dedščino, zato te sovražimo, mama in jaz, da, sovražimo — sovražimo te! Sedaj enkrat veš, nesramnica in se ne boš več upala tako govoriti s hčerjo markize Consistelli."

Dagmar stoji kot pribita in gleda v Elenin vsled jeze spuščen obraz. Toda dožleva se ji, kot da je bil dobrodejen zastor potegnen izpred njenih oči in naenkrat ji je bilo pojasnjeno vse gorje, ki jo je tako skrivnostno obdajalo. Niti najmanj ji ne pride na misel, da bi dvomila nad Eleninimi besedami. Vse, kar jo je tako dolgo mučilo, česar ni mogla razumeti in si pojasniti, ji je bilo to uro bolesto pojasnjeno.

Misli se ji pode po glavi. Vidi očeta temni obraz, njegovo brezsrčnost, ko je njena mati izginila. Misli na to, da v njegovi navzočnosti nikoli ni več smel govoriti o njej, in da je bila sama pregnana izpred njegovega obličja, in je ni nikdar več poklical k sebi. In vse upanje, da bi se kdaj videla svojo domovino ji ta trenutek vgasne. Pekoča bolest, globok obup se je poloti. Ugaslih oči in smrtno bledega obraza gleda pred njo stoječo Eleno, ki se je nasitila zmagovalstva. Slednjica pa si s tresočo roko potegne preko oči.

"Ali je to res — vse res, Elena? Za božjo usmiljenost ali je to res?"

Elena pa ni gotova, ker je pomislila na očeta. Toda odločno pravi:

"Seveda je res. Misliš, da sem si kaj takega izmislila? In ti si sama kriva, da sem ti morala povedati v obraz, ker si me jezila. Papa noče, da bi ti kdo povedal in razgrinja nad teboj obe roki, ker se mu pač smiliš. Toda, kot resnično stojim pred teboj, je vse res. In zato te z mamjo tako sovraživo. Zaradi tebe moramo naše dneve preživeti v tem samotnem gradu v bedi in skrbi. Ako tebe ne bi bilo, bi mi bili dediči premoženja strica Rudolfa. Sedaj pa moramo še biti hvalježni, da tudi na nas pride nekaj tega, kar je določil za tebe. Dolgo mi je gorelo na duši, da bi ti mogla povedati."

Dagmar stisne diani. Grenek nasmeh se trese okoli njenih ustnic.

"Da — da, verjamem ti, da ti je gorelo na duši. Sedaj pa si odložila, si mi povedala, in četudi si me ranila v dno srea, sem ti vendar hvaljezna zato, kajti sedaj sem enkrat na jasnem, sedaj enkrat vem, zakaj sem bila zavržena in pregnana z doma."

In Dagmar se z obema rokama oklene drevesa in pritisne lice na trdo skorjo. V tej kretnji je bilo toliko bolesti in obupa, da bi bil vsakdo drugi ginjen, razen Elene. Elena pa je samo nekoliko potrta, ne zato, ker je Dagmar povzročila tako bolečino, temveč, ker jo bo oče ozmerjal, ker je vse to iskalepeta: — Toda tega ne pokaže, temveč še potrdi.

(Dalje prihodnjik.)

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero
216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Razne vesti.

KAKO NASTANE PARIŠKA MODA.

Šele v Parizu moreš spoznati, kako je moda važna v modernem življenju. Vsi časopisni kioski so z modnimi listi kar preobloženi. Takih listov je več ko 200, in mimo tega vsebuje vsak dnevnik tedensko modno prilogo, celo komunistični "Humanite" jo ima. Topel jesenski dan je. Ob

reki Seini leži lahna meglica, ki vse zastira in kaže v modri luči. Na pariških cestah, ki so živahne in vesele kot zmeraj, se sprehajajo vitke Francozinje v najmodnejših kostumih in plaščih. Neka posebna ljubkost se odraža s teh Parižank. Njih očarljivost je brez primerenja. Še do danes ne vemo, zakaj so to nežne, urne pariške ženske modne diktatorice vsega sveta. Konec 17. stoletja se je to začelo in traja do danes — njega dne, pa čeprav tozadevno tekmuje Amerika s Parizom, zlasti še Hollywood. Včasih poroma kaka pariška modna zamisel v Ameriko in se šele ondi uveljavi, da se potem preko filma zmagovalno vrne v Pariz. Po drugi strani pa se odpeljejo mogotci pariške mode, lastniki svetovnoslavnih modnih trgovin v Hollywood, da si ondi pridobijo potrebne modne zamisli. Zanimivo je, kako nastanejo te modne inspiracije. Kolikokrat pravimo ob pogledu na ekscentrična pokrivala ali čudovite obleke:

"Kako so ženske vendar trpele! Pri čem pa so samo moški iznajditelji novih modnih oblik, le moški so slavni krojači in modni risarji eksten

trinih novosti.

Stvaritelji, diktatorji in kralji mode si naberejo svojih domislekov iz zgodovine. V Narodni knjižnici v Parizu je tako zvani "Cabinet d'Estampes" kjer utegneš večkrat videti "modne kralje" gospoda Lelonga, Wortha ali Patouja, ki se sklanjajo nad odprtimi mapami. Ogledujejo si metulje in ptiče, ribe in izredne živali, oblačila zamorcev in Indijancev. Na kipih in grških slikah na vazah si iščejo vzorcev za nove modne tvorbe. In včasih se porodi zamislica, ki se takoj spremeni v modo in si z naskokom osvoji svet.

Tudi gledališče večkrat oplodi modo. Pariški kolonij-ski razstavi se mora moda hvaliti za nošnjo kovinskih okraskov in ovratnic, in za "Expo 57" to je nova ženska linija. Moda stopa zmeraj vtrčje v življenje, in se prilaga vsem dogodkom, celo vojniam. Zatorej izhajajo blesteči se pasovi in okraski kakor tudi jopice bolero in šumeča krila krinoline — iz španskih plesov. To jesen je pariška moda pod vplivom razstave starih noš od 16. do 18. stoletja. To razstavo so vse poletje pridno posečali. Zatorej imamo zdaj zažete pasove, golote brez naramnic in visoke pričeske s kodrčki po načinu lasulj. Celo črni žametasti trakovi okrog vratu, lepni oblizi na licu so moderni. Modne barve so tihe, obledle. K njim spadajo lilasta, rumena, čespljivo in sinje modra, zelena in roza. Neizbrp vir novih domislic nudi z zlatom uvezene avbice princes.

V Bois de Boulogne se sprehajajo elegantne dame v pisanih kostumih, ki imajo kar lestvico samih barv na sebi; krilo, jopica, rutica, pokrivalo — vsak kos ima svojo posebno barvo. Na primer je jopica čespljevomodra, krilo rdečorjavo, klobuk vijoličast.

Z razstave starih noš imamo sedanjoo modo vezanja. Zdaj si krasimo popokanske in večerne obleke s srebrnimi vzorci, svetlicami in s klaskjem po vzorcih s frakov iz rokokoja. Tudi plašči, jopice, rokavice, torbice, da celo nogavice so polne vezenin. Krasna je, na primer obleka iz črnega satina z zlatimi nasitki. Tudi starinsko-romantične šopke iz sešitih, pisanih trakov vidiš zdaj na plesnih oblekah iz šifona. Rokavice so okrašene z vezeno, na klobukih opaziš vezene trakove in pajčolane — vse je najmodernejše. Celo dežniki imajo nošite vezenin, in dežnikova palica je na ročaju oblečena v usnje, in dežniki se morajo v barvi vedno ujemati z vso obleko, s čevlji in pokrivalom. Tako ukazuje Pariz.

VABLJIVE PRODAJALKE NAJ BODO GRDE.

V nasprotju s sedanjim načelom ameriških prodajalk, se je neki newyorški trgovec od-

Ali greste preživet Božič v Slovenijo?

Potovanje na
QUEEN MARY
ali na glasoviti
AQUITANIA
ali na ultra-modernih motornih
ladjah

BRITANNIC **GEORGIC**

bo kronani stik za najlepši Božič, ki ste ga kdaj imeli

Osebn voden Božični izlet

QUEEN MARY 2. decembra
Vprašajte za našo BREZPLAČNO knjižico, kako "Dobiti svoje rodbino iz Evrope."

Za navodila in pogoje se obrnite na
LEO ZAKRAJSEK
General Travel Service
302 E. 72nd Street New York

CUNARD WHITE STAR

ločil, da napravi nekaj nenavadnega.

Nastanil je v svojo trgovino le še grde prodajalke. Pravi, da je videl, da kupovalke, ki niso lepe, in teh je pač največ, nočejo hoditi v trgovine, kjer

VSE PARNIKE

in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence
za stopa:

SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- 12. oktobra: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg
- 13. oktobra: Bremen v Bremen
- 15. oktobra: Vulcania v Trst
- 18. oktobra: Nieuw Amsterdam v Boulogne
- 19. oktobra: Queen Mary v Cherbourg
- 20. oktobra: Europa v Bremen
- 22. oktobra: Champlain v Havre, Conte di Savoia v Genoa
- 26. oktobra: Aquitania v Cherbourg
- 28. oktobra: Ile de France v Havre
- 29. oktobra: Bremen v Bremen, Rex v Genoa, Veendam v Boulogne

so lepe prodajalke, ker se čuti-jo zapostavljene in jim je neprijetno. Mimo tega pa je, pravi trgovec, grda prodajalka boljše delavka kot lepa, ki se vede preveč samozavestno in prezirljivo.

Ta novost je newyorške prodajalke jako razburila. Trgovec, ki je že nastanil same grde prodajalke, pravi, da je v teh mesecih prodal za 30 odstotkov več kot prej, ko je imel lepe prodajalke v trgovini.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:

Pueblo, Peter Oullig, A. Saffie

Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:

Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS:

Chicago, J. Bevel

Cicero, J. Fabian (Chicago, O'cero in Illinois)

Joliet, Jennie Bamblich

La Salle, J. Spelich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago in Waukegan, M. W. Warick

MARYLAND:

Kitzmillier, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:

Detroit, L. Plankar

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gouše, J. L. Zan

Ely, Jos. J. Peshel

Eveleth, Louis Gouše

Gilbert, Louis Vesel

Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:

Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Brooklyn, Anthony Svet

Gowanda, Karl Stralich

Little Falls, Frank Maske

OHIO:

Barberton, Frank Troha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Stanjak

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kumše

Youngstown, Anton Kikali

OREGON:

Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Bessemer, John Jevnikar

Broughton, Anton Ipavec

Conemaugh, J. Brezovec

Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik

Export, Louis Supančič

Farrell, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin

Fr. Blodnar

Greensburg, Frank Novak

Homer City, Fr. Ferencak

Johnstown, John Polanz

Krayn, Ant. Tauželj

Luzerne, Frank Balloch

Midway, Juna Zust

Pittsburgh in okolica, Philip Progar

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffrer

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Allis, Fr. Skok

Sheboygan, Joseph Kakeš

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tancher

Diamondville, Joe Bolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svojo, katero je prejel. Zastopniko tepla priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE, KI SMO JIH PREJELI IZ LJUBLJANE

Emil Adamič — 16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50

ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50

ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 50

Zorko Prelovec — 15 SAMOSPEVOV za glas s klavirjem 1.25

ŠEST PESMI ZA GLAS IN KLAVIR 1

ALBUM SLOVENSKEGA NARODNIH PESMI za glas in klavir 1—

Franc Venturini — ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 65

Ferdo Juvaneč — 12 MLADIH LET, moški zbori 65

Peter Jereb — OSEM ZBOROV (moški in mešani) 50

OSKAR DEV: Barčica: Oj, moj šolci je šov; Kam mi, fantje, drev v vas pol-demo 20

OSKAR DEV: Srečno, ljubeča moja; Ko ptičica na tuje gre; Soči; Moj očka 'ma konjička dva; Dobli sem pl-semce; Slovo; Je vpilnila luč 40

EMIL ADAMIČ: Modra devojka (belokranjska) 20

Vso noč pri potoci 20

Jurjeva 20

Hodi Mica domo; Kaj drugega hočem; Zdravica 20

VASILJI MIRK in A. GROBING: Vetrč; Po gradini 30

FERDO JUVANEČ: Zjutraj 20

Slovenska 20

PETER JEREJ: Pelin roža; VASILJI MIRK: Podoknica 20

ZORKO PRELOVEC: Ko so fantje proti vasi šli 20

Le enkrat se 20

Slava delu 20

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVIČ: Potkan ples 35

OSKAR DEV: Barčica: Oj, moj šolci je šov; Kam mi, fantje, drev v vas pol-demo 20

OSKAR DEV: Srečno, ljubeča moja; Ko ptičica na tuje gre; Soči; Moj očka 'ma konjička dva; Dobli sem pl-semce; Slovo; Je vpilnila luč 40

EMIL ADAMIČ: Modra devojka (belokranjska) 20

Vso noč pri potoci 20

Jurjeva 20

Hodi Mica domo; Kaj drugega hočem; Zdravica 20

VASILJI MIRK in A. GROBING: Vetrč; Po gradini 30

FERDO JUVANEČ: Zjutraj 20

Slovenska 20

PETER JEREJ: Pelin roža; VASILJI MIRK: Podoknica 20

ZORKO PRELOVEC: Ko so fantje proti vasi šli 20

Le enkrat se 20